

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
28 6 27"	3, 364	3°	2 2, 36	Zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz
2 2	2, 899	7,	3 2, 38	" "	Chmury	
10 10	1, 631	2,	6 2, 23	Wschodni "	" "	
29 6 26"	9" 514	4°	2 2, 67	Pl. Wschodni "	Pochmurno	Deszcz
2 2	8, 625	7,	5 1, 91	Zachodni mocny	" "	Deszcz
10 10 27	0, 173	2,	0 2, 10	Pn. Zachodni "	" "	Deszcz

Wiadomości zagraniczne.

— Warszawa 24 Marca. —

N. Pan ukazem z d. 2 marca r. b. mianować raczył generał-adjutanta, generała jazdy, Senatora Włodka, Prezesem Heroldyi Królestwa, z prawem stałego zasiadania w Radzie Administracyjnej Królestwa.

Wyrok Sądu wojennego i Andytoryatu polewowego potwierdzony przez J.O. xięcia generał-feldmarszałka armii czynnej, skazujący zbrodniarza Pantaleona Potockiego na karę śmierci, w wykonanie na nim wprowadzony został 17 marca w Siedlcach o godz. 3 po południu.

— Wiedeń 14 Marca. —

Dzisiejsze wiadomości o Galicyi, donoszą powtórnie o zupełnem uspokojeniu tego kraju. Hr. Castiglione objął dowództwo w Krakowie.

— Dnia 15 Marca. —

Dostrzegacz Austryacki z dnia 19 marca w Nrze 78 pisze co następuje: „Emigranci polscy w Paryżu zostający, przedstawili xięciu Adamowi Czartoryskiemu adres, w którym temuż, jako swemu naturalnemu zwierzchnikowi, przyrzekają współdziałanie i największe posłuszeństwo, wzywając go zarazem, aby kierował ich spiskiem. Xiążę w odpowiedzi swojej wyraził się z pochwałą o usiłowaném powstaniu, i zarazem złożył oświadczenie, że ze swej strony wspierać będzie rokosz z wszelkich sił swoich. Jego Ces. Królewska Mość raczył w następstwie polecić połączonej Kancelaryi Dworskiej, jako najwyższej Władzy politycznej, aby rzeczonemu xięciu, jego małżonce i dzieciom, wzbронionem zostało rozporządzenie majątkiem tak ruchomym jak i nieruchomym w obrębie Ces. Król. Państwa leżącym, jak również pobieranie dochodów z tychże, aż do dalszych w tej mierze wyjść mających rozporządzeń.”

— Prussy. —

Gazeta Magdeburgska pisze z nad Dunaju pod dniem 11 marca: Ostatni rokosz polski jest ciągle jeszcze przedmiotem rozpraw w naszej okolicy. Okrutny jego charakter i wielka liczba niewinnych ofiar, wzbudziły przedewszystkiem niechęć przeciw wicherzycielom spokojności. Nieszczęściem te usiłowania zaprowadzenia bezrządu i anarchii, okazały nareszcie niespokojnej szlachcie, i jej zwolennikom, że na pomoc jądra narodu, to jest kmiotków, wcale liczyć nie może.

— Poznań 15 Marca. —

Uwięzionych w skutek ostatnich zamieszkań tutejszych, odstawiają ciągle do Sonnenberga. Wiadomość, jakoby ujęci duchowni już byli puszczeni na wolność, jest zupełnie bezzasadną; ci albowiem zostają dotąd pod najściślejszą strażą. (Gaz. Szl.)

— Wrocław 24 Lutego. —

Królewskie Prezydium prowincyi szląckiej wezwało wszelkie władze, aby bacnie śledziły niejakiego Napoleona Borejszy i w razie schwytania odstawily go do Wrocławia; walczy bowiem przeciw niemu mocne podejrzenie, iż tenże zostaje w związkach z hersztami rokосу Poznańskiego. (Gaz. Szl.)

— Frankfort n. M. 16 Marca. —

W skutek ostatnich przez niespokojnych Polaków wynikłych zamieszek, przedsięwzięto również ze strony Związku Niemieckiego środki ostrożności, tak pod względem militarym, jak i policyjnym. Szczególniej strzeżone będą granice francuzkie i belgickie, aby przeszkodzić ztamtąd napływowi szkodliwych emisarynszów. Im bowiem głównie należy przypisać przyczynę ostatnich zamieszek.

— Petersburg 10 Marca. —

W dwóch dodatkach do *Inwalida Ruskiego* ogłoszono następujące wiadomości:

1) *Kopia najpoddanniejszego raportu Głównodowodzącego czynną armią, Namiestnika Królestwa Polskiego, Jenerał-Feldmarszałka księcia Warszawskiego, Hrabi Paszkiewicza Erywańskiego z d. 20 lutego 1846 r. Nro. 798.* » W tej chwili odebrao doniesienie od jenerał porucznika Paniutina, że wczoraj w nocy, z dnia 18 na 19 lutego, buntownicy dowiedziawszy się o przybyciu naszych wojsk do Michałowic, wyszli z Krakowa, a nasze wojska zajęły to miasto o godzinie 3 popołudnia. Najprzód weszło 100 kozaków wśród okrzyków mieszkańców: » Niech żyje Cesarz Rossyjski, « następnie wszedł batalion ze 4 duńskimi działami, gorale i czerkiesy. Uzbrojona zgraja powstańców, która wyszła w nocy i liczy jak słyhać 500 konnych i 1,000 pieszych, rzuciła się podług powieści jednych w nasze granice przez komorę Szyce, podług innych na Krzeszowice, na granicy Pruskiej. Dla odszkania, ścigania i zniszczenia ich posłany został adjutant J. C. W. W. K. Następcy Cesarzewicza, pułkownik Xzję Bariatiński, z 300 kozaków zborno-uczebego pułku, który wtenczas jeszcze niedochodził do Krakowa o wiorst 12. Po drodze w Olkusz połączył się z nim jeszcze 120 koni kozaków pułku Nro 15. W Krakowie są teraz trzy bataliony nasze z 12 działami i 500 koni nieregularnej jazdy; dalszym wojskom, ciągnącym na Kraków, posyłam rozkaz zatrzymania się tam, gdzie która część ich się znajdzie. Mieszkańcy składają broń na placu miejskim. Austriacy, po zajeciu przez naszych Krakowa, zaczęli naprawiać most na Wiśle, i gotowali się wczoraj jeszcze wejść do Krakowa, wojska Pruskie, po dzień wczorajszy, nie przechodziły jeszcze granicy Krakowskiej, a posłany do nich olicer nie wrócił. Wprzód nim wojska nasze zdolały wejść do miasta przybyła do jenerał-porucznika Paniutina deputacya od Komitetu Bezpieczeństwa, to jest od tymczasowego Rządu, z doniesieniem, że spokojność w mieście przywrócona, i że miasto i okrąg Krakowski oczekują rozporządzeń Opiekujących się niem mocarstw. Jenerał Paniutin oświadczył im, że rządy okręgu powinny objąć te same osoby, które przed wybuchnieniem rozruchu składały prawą Władzę i z których niektóre znajdują się w Krakowie. «

2) *Odezwa Tymczasowego Komitetu Bezpieczeństwa Publicznego w Krakowie do Jenerał-Porucznika Paniutin — » Do JW. Jenerała Paniutin, dowodzącego Korpusem wojsk N. CESARZA JMCI Wszech Rossyi, Króla Polskiego, na granicy wolnego miasta Krakowa, Kawalera orderów i t. d.* Gdy oddział powstańców, którzy zajmowali Kraków przez dni 10, dziś w nocy wyszedł i zostawił miasto samemu sobie, przeto tymczasowy Komitet Bezpieczeństwa, w zawiązany w duchu i celach, wyjaśnionych w zalecających się przy niniejszem dwóch proklamacyach, spieszy zawiadomić o tem J. W. Jenerała, ażeby przez to dać mu możność wypełnienia rozporządzeń, jakie w u-

becnych okolicznościach mogą być przedsięwzięte we względzie miasta Krakowa przez trzy Opiekuńcze Dwory. Obok tego Komitet poczytuje sobie za święty obowiązek przelożyć na łaskawą uwagę JW. Jenerała nieszczęśliwe położenie miasta i jego mieszkańców, w zupełnej nadziei, że przy znanym szlachetnym charakterze i sposobie myślenia, P. Jenerał nieomieszka przedstawić we właściwem świetle wypadki ostatnich dni dziesięciu, w szczególności zaś to wszystko, co może posłużyć do odróżnienia niewielkiej liczby winnych, od wielkiej liczby niewinnych którzy jedynie ulegli przemocy. Komitet, oczekując w tym względzie dalszych rozkazów JW. Jenerała, za potrzebną uznaje dodać, że wraz z niniejszem uczynione zostały odezwy teje samej treści do PP. Jenerałów dowodzących wojskami Cesarsko-Austryackimi i i Królewsko-Pruskiemi. — Kraków, 3 marca 1846 roku. — Podpisali: Józef hrabia *Wodzicki*. — Człoaowie Komitetu: A. Z. *Helcel*. Leon *Bochenek*. — Sekretarz, H. *Meciszewski*. «

Proklamacya do Obywateli wolnego miasta Krakowa i jego okręgu. Proklamacyą naszą z dnia 20 z. m. zawiadomiliśmy was, że dla czuwania nad publicznym porządkiem i bezpieczeństwem, tudzież dla wstawienia się za wami u Władzy, która gotowała się do zajecia miasta, połączyliśmy się w szczególny Komitet. Ale władza nadzwyczajna, która się prawie jednocześnie zjawiała w tem mieście, popierana przemagającą siłą nie dozwoliła nam przywieść naszych zamiarów do skutku! Dziś, gdy ta siła i władza nam obca, opuściła nasze spokojne miasto, zachowanie publicznego porządku i bezpieczeństwa wkłada na nas obowiązek przyjęcia ponownie tymczasowej władzy, a w tym charakterze, i pieczy o wszystkim, co się waszego dobra dotyczy. Raz już zaszczytenci waszą ufnością, chętnie przyjmujemy ten obowiązek i przy jego wypełnieniu, polegamy na posłuszeństwie i spóldziałaniu wszystkich spokojnych i gorliwych obywateli wolnego miasta Krakowa. Wskutek tego tymczasowy Komitet Bezpieczeństwa publicznego zaleca: 1) Wszystkim obywatelom wolnego m. Krakowa, należącym do gwardyi narodowej, pełnić służbę z gorliwością na swoich stanowiskach, do dalszych w tej mierze rozporządzeń trzech Opiekuńczych Dworów. 2) Wszystkim, którzy się uzbroili w inym jakimkolwiek celu, niezwłocznie broń złożyć i rozejść się. Obywatele należący do gwardyi narodowej upoważnieni są do zmuszania ku wypełnieniu powyższych rozporządzeń. Kraków 3 marca 1846. — Józef *Wodzicki*, Piotr *Moszyński*, Józef *Kossowski*, Leon *Bochenek*, Antoni *Helcel*. — Sekretarz, Hilary *Meciszewski*. «

— Londyn 13 Marca. —

Od 30 lat nie była Anglia tak gorliwie zajęta uzbrojeniami lądowymi i morskimi jak w tej chwili. Poruszenia wojsk, wypadki nad rz. Sutecz i wojna z Ameryką mocniej interesują

powszechność, niż środki wolnego handlu i kłopoty ministerjalne.

Wojna nad rzeką Sutlecz jest dotąd ze strony Anglii tylko wojną odporną. Sykowie przewyższając Anglików liczbą wojska i artylerją, starali się po bitwach pod Mukkih i Firuzeszah rozszerzyć swe działania ku wschodowi; i bardzo podobnem jest do prawdy, że zagrożą Belaspurowi i Rampurowi, jeżeli wojsko angielskie nie będzie dość silne, aby przebyć rzekę i obejść lewe skrzydło Syków. Terazniejsze stanowisko Anglików przedstawia, z powodu wielkiej rozległości granic i przeważnej liczby wojska Syków, bardzo wielkie trudności. Dotąd nie idzie jeszcze o to, czy Anglicy chcą opanować Pendżab, ale raczej o to, jak odeprzeć napaść Syków na Indye angielskie. Zważając, że to wszystko ma być nskutecznione przez 7—8000 wojska angielskiego, gdyż reszta wojska złożona jest z Azyatów, jest to nadzwyczajne zdarzenie, jakie przedstawiają dzieje.

Królowa powróci dziś z wyspy Wight do Windsor.

Lord John Russel zapowiedział dziś w izbie niższej, że d. 26 poda wniosek, aby izba zamieniła się w komitet jlny dla rozważenia stann Irlandyi. Takież wniosek zapowiedział Hr. Grey w izbie lordów na dzień 23.

Według zawiadomienia władzy celnej, cło od artykułów, do których ściągają się przyjęte już przez izbę niższą rezolucye względem taryfy, ma już być od jutra pobierane podług niższej taryfy, z zastrzeżeniem jednak dopłaty, gdyby redukcye nie zostały zupełnie przyjęte.

Dz. *Times* roztrząsa w długim artykule zasadę, jaką Wielka Brytania przyjęć powinna przeciw Zjednoczonym Stanom w przedmiocie kwestyi Oregon, poczyniwszy już tyle przyzwoleń dla uniknienia wojny. Jawnem jest, że Anglia dała dowody wielkiego umiarkowania, gdy swoje reklamacye zamknęła w tak ciasnych granicach, iż potrzeba tak nieumiarkowanej dumy, jaką jest duma demokratów amerykańskich, aby przypuścić, że jesteśmy gotowi wyrzec się w zupełności praw naszych do tej krainy. Pomysłność, jaką się cieszy Anglia, jest teraz taka, że nie mamy żadnego powodu unikać ofiar wojny, ani lękać się następstw wyniknąć mogących z zerwania stosunków z jakim bądź mocarstwem, a najmnieję z Stanami Zjednoczonymi. Pomimo to uczyniliśmy z naszej strony wszystko co zależało od nas, aby w dobry sposób ten spór załatwić. Posunęliśmy się nawet aż do uznania, że Stany Zjednoczone równe z nami mają prawa do kraju Oregon, i zaproponowaliśmy im równy podział jego. Amerykanie nie tylko odrzucili tę propozycyę, ale także odmówili poddania się pod rozstrzygnięcie trzeciej strony. To odmówienie słusznie uważać można za dowód, że sami Amerykanie są przekonani, iż nie mają słuszności, i że opinia publiczna uznała słuszność naszej sprawy. Wiadomo, że izba Reprezentantów rozstrzygając w potwierdzający sposób kwestyę wypowiedzenia

wspólnego posiadania Oregonu, pozostawiła władzy wykonawczej możność załatwienia zachodzącej trudności drogą negocyacyj. Sądząc z tego, co powiedział p. Buchanan w jednej urzędowej depezy, nie można się spodziewać, aby gabinet amerykański był skłonny wejść na tę drogę pokoju. Pan Buchanan rzekł własnymi słowy, że rząd amerykański nie będzie mógł skłonić się do tego, lubo zdaje się uznawać, że to jest jedyna droga zgodna z interesami i godnością obudwóch krajów. Jeżeli to wyznaczenie amerykańskiego Sekretarza stanu ma znaczenie, chciał on przez to powiedzieć, że gabinet, którego jest członkiem, nie chce wejść na tę drogę, lub też, że jego rząd działa pod wpływem stronnictwa, które pana Polk postawiło na czele rządu, a które jest jedynem źródłem wzburzenia ludu, jakie w tym względzie panuje w Stanach Zjednoczonych. Jakoż jeżeli p. Polk i jego doradcy pragną pokoju, nie dla nich łatwiejszego, jak ten cel osiągnąć, gdyż żadne trudności nie stawiają przeszkód, chyba przez nich samych utworzone. Ale jeżeli przeciwnie pragną wojny z Anglią, przypuścić należy, że obliczyli wypadki, przygotowali środki wykonania i rozważyli następności. W końcu *Times* przytacza szereg szczegółów, dążących do okazania, że na przypadek wojny, źródła siły lądowej i morskiej i finansów Stanów Zjednoczonych nie są wystarczające do oparcia się pomyślnie źródłom, jakimi rozrządza Wielka Brytania, a które naród z największą gotowością pomnoży.

— *Lisbona 28 Lutego.* —

D. 19 b. m. odbył się uroczysty wjazd patriarchy Lisbońskiego do jego stolicy metropolitarnej, wśród nadzwyczajnego przepychu. Oprócz ministrów i najwyższych dygnitarzy zebrały się na tę uroczystość wszystkie inne znakomite tutejsze osoby. Wojsko załogi w świątecznych uniformach tworzyło szpaler, a baterye twierdzy dawały salwy działowe.

— *Zurych 10 Marca.* —

Kraina nasza, szarpana od tyłu lat wewnętrznymi ruchami, szczególnieję w zeszłym roku, ujrzała się nad przepaścią zguby, w którą rozprzężone ustawy o mało jej nie wtrąciły. Obecnie Wielka Rada stara się położyć tamę głęboko wkorzenionemu złemu; widzimy to z ogłoszonego w *Dzienniku Sporów* prawa przeciwko związkom komunistycznym. Brzmi ono jak następuje: »Wielka Rada zważając na niebezpieczeństwa, które wypływają z rozszerzenia zasad pod nazwiskiem komunizmu, celem zabezpieczenia własności, spokojności i dobrego bytu kraju, stosownie do paragrafu 18 Ustawy, poleca co następuje: Art. 1. Niewolno publicznie usprawiedliwiać kradzieży lub jakiegokolwiek zbrodni, albo wystawiać jednę klasę obywateli na prześladowania drugiej, wzbudzając nienawiść albo prześladowania przeciwko prawu własności i istniejącemu porządkowi rzeczy. Art. 2. Przestępcy nlegną karze pieniężnej 1500 fr. i dwuletniemu więzieniu. Art. 3. Kara powyższa rozciągnięta będzie według prze-

pisów kodexu karnego, stosownie do stopnia i do wielkości ze względu na ogólne bezpieczeństwo. Art. 4. Jeżeli przewinienia wymienione w art. 1, pociągną za sobą zgwałcenie rozmaitych praw, zastosowana będzie kara przepisana prawem w razie zbiegu kilku występków. Art. 5. Wyrokowanie w tychże zbrodniach należyć będzie do sądu kryminalnego 1szej Instancyi. Rada wykonawcza jest upoważniona do wzbrowienia dzienników, wychodzących za obrębem kantonu, mających dążność wyszczególnioną. Art. 6. Stowarzyszenia mające na celu propagowanie przewinień art. 1wszym wskazanych, mają być zniesione przez policję, a cudzoziemcy mający w nich udział zostaną wydalenii z kantonu. Art. 7. Rada wykonawcza jest upoważniona do wprowadzenia w wykonanie obecnego prawa.

— *Konstantynopol 25 Lutego.* —

Sultán udzielił pozwolenie, aby biblioteka sultańska otwartą była dla użytku filologów od rządu pruskiego przysyłanych.

Sir Stratfort Canning uzyskał także od suł-

tana pozwolenie wywiezienia do Londynu odkrytych w twierdzy Budrum sześciu sztuk snycerskich, które uważane są za szczątki sławnego grobowca, wystawionego w Halikarnasie przez królową Artemisę na cześć jej męża, Mausola. Szacowne te przedmioty już na angielskim okręcie wojennym *Syrene* wywiezione zostały.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 28 do dnia 30 Marca.

Purin Antoni, Zabawski Józef ob., Willenberg Wilhelm, Branz oficer ces. ros., Jabłoński Adam, Gredler nac. obw. Olkus., Piotrowska Magdalena ob., Mieszkowski Felix, Woźniakowski Dawid ob., z Polski; -- Schwarda Karol, Wewerz Antonina, z Galicyi; -- Lyorincz Grzegorz, Lux Józef, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Sarnecka Tekla ob., Dembowski Antoni, Perritez Jan, do Polski; -- Sprinzenstein Artur i Herman hr., do Galicyi; -- Mycielski Józef hr., Mycielska Karolina hr., Hartmann Wilhelm, Silbergleit Wilhelm, Roehliz Herman, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 1189.

TRYBUNAŁ

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na zasadzie Art. 12 ust. Hip., po wysłuchaniu wniosku Prokuratora i przedstawienia Kuratora massy Elżbiety z Gosławskich Cikowskiej wzywa wszystkich prawo do spadku po Elżbiecie z Gosławskich Cikowskiej pozostałego z summ następnych to jest z summy Złp. 617 gr. 1 na Realności Nr. 256 w gminie II. położonej, ubezpieczonej, Złp. 54 gr. 14 w gotowiznie w Depozycie Sądowym będących, oraz z procentu od dnia 5go Sierpnia 1845 r. od summy pierwszej biegnącego, składającego się, mieć mogących, aby w przeciągu miesięcy trzech do Trybunału z stosownemi dowodami zgłosili się, w przeciwnym bowiem razie spadek rzeczony na rzecz Skarbu Publicznego przyznany zostanie.

Kraków dnia 11 Marca 1846 r.

Prezes Trybunału

MAJER.

(Zr.)

Sekretarz *Lasocki.*

Nro 1,007.

TRYBUNAŁ

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek prośby przez PP. Franciszkę z

Gawinowskich Grudzińską i Maryannę 1° voto Gawinowską 2° Rajserową w imieniu małoletniej swjej córki Agneszki Gawinowskiej czyniącą, o przyznanie im spadku po niedy Józefie Gawinowskim ich ojcu pozostałego z summ złp. 9,884 gr. 14, i złp. 4,007 gr. 10 na Realności pod L. 638 w gminie V. ubezpieczonych, składającego się. — Trybunał po wysłuchaniu wniosku Prokuratora na zasadzie art. 12 ust. Hip. z r. 1844, wzywa wszystkich prawa do powyższego spadku mieć mogących, aby się w zakresie trzech miesięcy z stosownemi dowodami do Trybunału zgłosili, w przeciwnym bowiem razie po upływie tego terminu w mowie będący spadek zgłaszającym się Sukcessorom przyznany zostanie.

Kraków dnia 18 Lutego 1846 roku.

Sędzia Prezydujący

J. CZERNICKI.

(3r.)

Sekr. *Lasocki.*

W dniu 3 Kwietnia r. b. w godzinach przedpołudniowych, w Mieście Chrzanów, domu N. 141 na drodze Ekzekucyi Sądowej, sprzedane zostaną przez publiczną licytacją: komoda, łóżka, kanapa, krzeselka, landszasty, szafka, gitara, biurko. Chęć kupna mający, na czas i miejsce oznaczone przybyć zechcą.

W Chrzanowie d. 30 Marca 1846 r.

Fr. Borelowski Kom. Sąd.

Doniesienia prywatne.

W czasie ostatniego zaburzenia w Galicyi skradzionemi zostały Listy zastawne 2go Okresu. bez kuponów.

Nr. 213,406 Lit. C. na Złp. 1,000; Nr. 215,830 Lit. C. na Złp. 1,000; Nr. 246,336 Lit. C. na Złp. 1,000; Nr. 268,032 Lit. C. na Złp. 1,000; Nr. 276,905 Lit. C. na Złp. 1000; Nr. 294,048 Lit. C. na Złp. 1,000; N. 257,548

Lit. D. na Złp. 500; Nr. 272,279 Lit. D. na Złp. 500; Nr. 300,827 Lit. D. na Złp. 500; Nr. 247,743 Lit. E. na Złp. 200.

Ostrzega się aby takowych nikt nienabywał, gdyż stratę jaką przez nieprawne nabycie tychże ponieście sam sobie przypisać będzie winien. Bióro Towarzystwa Kredytowego w Warszawie już o tém jest zawiadomione. (3r.)